

Memorandwm Esboniadol i Reoliadau Marchnata Hadau a Deunydd Lluosogi Planhigion (Diwygio) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020

Paratowyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan yr Is-adran Datblygu Gwledig a Deddfwriaeth yn Adran yr Amgylchedd, Sgiliau a Chyfoeth Naturiol Llywodraeth Cymru ac fe'i gosodir gerbron y Senedd ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi barn deg a rhesymol am effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Marchnata Hadau a Deunydd Lluosogi Planhigion (Diwygio) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020.

Rwyf wedi gwneud y datganiadau sy'n ofynnol gan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018. Mae'r datganiadau hyn i'w gweld yn Rhan 2 o'r Atodiad i'r Memorandwm hwn.

Lesley Griffiths AS
Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig
18 Rhagfyr 2020

Rhan 1

1. Disgrifiad

Bydd Rheoliadau Marchnata Deunydd Lluosogi Hadau a Phlanhigion (Diwygio) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020 (yr "offeryn") yn gwneud diwygiadau i is-ddeddfwriaeth, sy'n gymwys o ran Cymru, mewn perthynas â hadau, planhigion ar gyfer eu plannu a deunydd atgenhedlu.

Mae'r offeryn hwn yn gymwys i Gymru a daw i rym cyn diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu.

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Mae'r offeryn yn cael ei wneud gan Weinidogion Cymru drwy arfer y pwerau a roddwyd gan baragraff 1(1) o Atodlen 2 a pharagraff 21 o Atodlen 7 i Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 (y 'Ddeddf Ymadael'), er mwyn mynd i'r afael â methiant cyfraith yr UE a ddargedwir i weithredu'n effeithiol a diffygion eraill sy'n deillio o ymadawiad y Deyrnas Unedig (DU) â'r Undeb Ewropeaidd (UE).

Mae'r offeryn yn cael ei osod o dan y weithdrefn Gadarnhaol "Gwnaed" ac mae'r datganiad Gweinidogol yn Rhan 2 o'r Atodiad yn nodi'r rhesymau dros y penderfyniad hwn.

Mae gofyniad o dan baragraff 4(a) o Atodlen 2 i Ddeddf Ymadael yr Undeb Ewropeaidd 2018 i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r Ysgrifennydd Gwladol ynghylch unrhyw ddarpariaethau sydd i ddod i rym cyn cwblhau'r Cyfnod Gweithredu. Yn unol â'r gofyniad hwn, ymgynghorwyd â'r Ysgrifennydd Gwladol a nodwyd cofnod o'r broses mewn llythyr ar wahân a gyhoeddwyd ar 15 Rhagfyr 2020.

3. Cefndir deddfwriaethol

Mae angen diwygio deddfwriaeth ddomestig sy'n deillio o gyfraith yr UE er mwyn sicrhau bod y llyfr statud yn effeithlon ac yn effeithiol ar ôl i'r DU adael yr UE.

Mae'r Ddeddf Ymadael yn trosi'r rhan fwyaf o gyfraith yr UE sy'n uniongyrchol gymwys fel y saif yn union cyn diwrnod cwblhau'r Cyfnod Gweithredu yn gyfraith ddomestig ac yn cadw cyfreithiau a wneir yn y DU sy'n gweithredu rhwymedigaethau'r UE. Mae'r Ddeddf Ymadael hefyd yn creu pwerau dros dro i wneud is-ddeddfwriaeth i ddelio â diffygion a fyddai'n codi yn sgil ymadael â'r DU. Mae Adran 11 a pharagraff 1 o Atodlen 2 i'r Ddeddf Ymadael yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru fynd i'r afael â diffygion.

Yn unol â gofynion y Ddeddf Ymadael, mae Lesley Griffiths, Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig, wedi gwneud y datganiadau perthnasol fel y nodir yn Rhan 2 o'r Atodiad i'r Memorandwm Esboniadol hwn.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

Mae'r offeryn hwn yn diwygio deddfwriaeth Ymadael â'r UE a wnaed yn 2019. Ers gwneud yr OSau Ymadael â'r UE, mae Cytundeb Ymadael rhwng y DU a'r UE wedi'i lofnodi. Mae angen diweddar'u'r OSau Ymadael cynharach hynny er mwyn sicrhau y byddant yn gweithredu'n effeithiol ar ddiwedd y cyfnod pontio. Rhaid gwneud diwygiadau hefyd i adlewyrchu'r Protocol a chywiro mân wallau drafftio yn yr OSau cynharach hynny.

Diben yr offeryn yw sicrhau bod deddfwriaeth sy'n ymwneud â deunydd lluosogi planhigion a hadau yn parhau'n weithredol ar ddiwedd y cyfnod pontio.

5. Beth mae'r offeryn yn ei wneud

Mae'r offeryn yn diwygio Rheoliadau Tatws Hadyd (Cymru) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019 a Rheoliadau Marchnata Hadau a Deunydd Lluosogi Planhigion (Diwygio) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019 ac yn dirymu elfennau o Reoliadau Cyfraith yr UE a Ddargedwir (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019 a Rheoliadau Hadau (Diwygio etc.) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019.

Mae Rheoliadau Tatws Hadyd (Cymru) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019 yn gwneud diwygiadau i Reoliadau Tatws Hadyd (Cymru) 2016 er mwyn mynd i'r afael â methiant cyfraith a ddargedwir yr UE i weithredu'n effeithiol a diffygion eraill yn deillio o ymadawiad y Deyrnas Unedig â'r Undeb Ewropeaidd.

Mae Rheoliadau Cyfraith yr UE a Ddargedwir (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019 yn cynnwys diwygiad i Reoliadau Tatws Hadyd (Cymru) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019. Mae'r offeryn hwn yn ymgorffori ac yn dirymu'r gwelliant hwnnw.

Mae Rheoliadau Marchnata Hadau a Deunydd Lluosogi Planhigion (Diwygio) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019 yn gwneud diwygiadau i Reoliadau Marchnata Hadau (Cymru) 2012 a Rheoliadau Marchnata Planhigion Ffrwythau a Deunyddiau Lluosogi (Cymru) 2017. Maent yn mynd i'r afael â diffygion yn y ddeddfwriaeth ddomestig ar farchnata hadau a phlanhigion ffrwythau a deunydd lluosogi sy'n deillio o ymadawiad y DU â'r UE.

Mae Rheoliadau Hadau (Diwygio ac ati) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019 yn cynnwys diwygiad i Reoliadau Marchnata Hadau a Deunydd Lluosogi Planhigion (Diwygio) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019 ac mae'r offeryn hwn yn disodli ac yn dirymu'r diwygiad hwnnw.

6. Casgliad

Mae'r offeryn hwn yn gwneud diwygiadau sy'n dechnegol eu natur ac nid ydynt yn adlewyrchu newid polisi. Gan nad oes newid polisi, ni oes ymgynghoriad cyhoeddus wedi'i gynnal.

7. Asesiad Effaith Rheoleiddiol (RIA)

Ni chynhaliwyd asesiad effaith mewn perthynas â'r offeryn hwn gan na ragwelir unrhyw effaith ar y sectorau preifat, gwirfoddol na chyhoeddus.

Atodiad: Datganiadau o dan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018

Rhan 1: Tabl o Ddatganiadau wnaed o dan Ddeddf 2018

Mae'r tabl hwn yn nodi'r datganiadau y gallai fod gofyn i Weinidogion Cymru eu gwneud o dan Ddeddf 2018. Mae'r tabl hefyd yn nodi'r datganiadau hynny y gallai fod gofyn i Weinidogion y Goron eu gwneud o dan Ddeddf 2018, y mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i'w darparu hefyd os bydd angen. Mae'r datganiadau gofynnol i'w gweld yn Rhan 2 o'r atodiad hwn.

Datganiad	Ble mae'r gofyn	Ar bwy y mae'n effeithio	Beth y gofynnir amdano
Priodoldeb	Is-baragraff (2) o baragraff 28, Atodlen 7	Gweinidogion y Goron wrth arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu wrth arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2.	Datganiad nad yw'r OS yn gwneud mwy nag sy'n briodol.
Rhesymau da	Is-baragraff (3) o baragraff 28, Atodlen 7	Gweinidogion y Goron wrth arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu wrth arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2.	Datganiad i esbonio'r rhesymau da dros wneud yr offeryn a bod yr hyn sy'n cael ei wneud yn rhesymol.
Cydraddoleb	Is-baragraffau (4) a (5) o baragraff 28, Atodlen 7	Gweinidogion y Goron wrth arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu wrth arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un	Datganiad i esbonio pa ddiwygiadau, dirymiadau a diddymiadau, os o gwbl, a wneir i Ddeddfau Cydraddoldeb 2006 a 2010 a'r ddeddfwriaeth a wnaed trwyddynt. Datganiad bod y Gweinidog

		datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2.	wedi rhoi'r ystyriaeth briodol i'r angen i ddileu gwahaniaethu ac ymddygiadau eraill a waherddir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.
Esboniadau	Is-baragraff (6) o baragraff 28, Atodlen 7	Gweinidogion y Goron wrth arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu wrth arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwmo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2.	Datganiad i esbonio'r offeryn, nodi'r gyfraith berthnasol cyn y diwrnod ymadael, esbonio effaith yr offeryn ar gyfraith a ddargedwir yr UE a rhoi gwybodaeth am ddiben yr offeryn, e.e. a fwriedir mân newidiadau neu newidiadau technegol yn unig i gyfraith a ddargedwir yr UE.
Troseddau	Is-baragraffau (3) a (7) o baragraff 28, Atodlen	Gweinidogion y Goron wrth arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu wrth arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwmo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2.	Datganiad sy'n nodi'r 'rhesymau da' dros greu trosedd a'r gosb gysylltiedig.
Is-ddirprwyo	Paragraff 30, Atodlen 7	Gweinidogion y Goron wrth arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a pharagraff 1 o Atodlen 4 i greu pŵer deddfwriaethol na chaiff Gweinidog y Goron nac Awdurdod Datganoledig ei arfer. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwmo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2 neu baragraff 1 o Atodlen 4 i greu pŵer deddfwriaethol na chaiff Gweinidog y Goron nac Awdurdod	Datganiad i esbonio pam ei bod yn briodol creu'r cyfryw bŵer is-ddirprwyedig.

		Datganoledig ei arfer.	
Brys	Is-baragraff (2) ac (8) o baragraff 7, Atodlen 7	Gweinidogion Cymru yn arfer pwerau yn Rhan 1 o Atodlen 2 ond gan ddefnyddio'r weithdrefn frys ym mharagraff 7 o Atodlen 7	Datganiad bod Gweinidogion Cymru o'r farn bod angen gwneud OS gan ddefnyddio'r weithdrefn frys a'r rhesymau am y farn honno.

Part 2

Statements required when using enabling powers under the European Union (Withdrawal) Act 2018

1. Appropriateness statement

The Minister for Environment, Energy and Rural Affairs has made the following statement regarding use of legislative powers in the European Union (Withdrawal) Act 2018:

“In my view the Marketing of Seeds and Plant Propagating Material (Amendment) (Wales) (EU Exit) Regulations 2020 do no more than is appropriate. This is the case because all the changes being made are solely in order to address deficiencies arising from EU exit.”

2. Good reasons

The Minister for Environment, Energy and Rural Affairs has made the following statement regarding use of legislative powers in the European Union (Withdrawal) Act 2018:

“In my view there are good reasons for the provisions in this instrument, and I have concluded they are a reasonable course of action”.

3. Equalities

The Minister for Environment, Energy and Rural Affairs has made the following statement:

“The Marketing of Seeds and Plant Propagating Material (Amendment) (Wales) (EU Exit) Regulations 2020 do not amend, repeal or revoke a provision or provisions in the Equality Act 2006 or the Equality Act 2010 or subordinate legislation made under those Acts.”

The Minister for Environment, Energy and Rural Affairs has made the following statement regarding use of legislative powers in the European Union (Withdrawal) Act 2018:

“In relation to the Marketing of Seeds and Plant Propagating Material (Amendment) (Wales) (EU Exit) Regulations 2020, I, Lesley Griffiths, have had due regard to the need to eliminate discrimination, harassment, victimisation and any other conduct which is prohibited by or under the Equality Act 2010.”

4. Explanations

The explanations statement has been made in section 4 (Purpose and intended effect of the legislation) of the main body of this explanatory memorandum.

5. Criminal offences

Not applicable/required.

6. Legislative sub-delegation

Not applicable/required.

7. Urgency

The Minister for Environment, Energy and Rural Affairs, Lesley Griffiths, has made the following statement regarding use of legislative powers in the European Union (Withdrawal) Act 2018:

“In my opinion, by reason of urgency, it is necessary to make the Marketing of Seeds and Plant Propagating Material (Amendment) (Wales) (EU Exit) Regulations 2020, without a draft of the Regulations being laid before, and approved by a resolution of the Senedd”.

This is because the Welsh Ministers have concluded that the ‘urgent made affirmative’ procedure provided for in the European Union (Withdrawal) Act 2018 is needed to ensure that this instrument is in place before implementation period (IP) completion day.”

It is important to have this instrument in place before IP completion day to provide confidence and certainty to the public and business and to ensure the continued effective functioning of the statute book. If this instrument is not in force before IP completion day, the UK will not be able to meet its commitments and obligations under the Withdrawal Agreement and the Protocol on Ireland / Northern Ireland, in relation to plant propagating material and seeds.

Using this procedure still allows for scrutiny and the Senedd will need to approve the Regulations for them to remain in force.